

**ADVOKATGRUPPEN MIKAEL NILSSON
i Malmö AB**

Advokaterna Mikael Nilsson, Fredrik Kjellin, Andreas Ljungberg,
Kristina Bandrup, Byron Törnström, Nathalie Medina, Caroline Nord, Sylvia Strid och
jur kand Arvid Nilsson

HÖGSTA FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN

INKOM: 2020-03-20
MÅLNR: 1513-20
AKTBIL: 1

ÖVERKLAGANDESKRIFT

KLAGANDE: Ahmad Beirakdar, 20010120-4634

OFFENTLIGT BITRÄDE: Nathalie Medina,
Advokatgruppen Mikael Nilsson i Malmö AB,
Stortorget 29 211 34 Malmö

MOTPARTER: Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö
kommun

ÖVERKLAGAD DOM: Kammarrätten i Göteborgs dom den 28 februari 2020
i mål nr 450-20

SAKEN: Beredande av vård av unga

I min egenskap av ombud och offentligt biträde för Ahmad Beirakdar, vänligen se bifogad fullmakt, får jag härmed överklaga Kammarrätten i Göteborgs dom i rubricerat mål nr enligt följande.

YRKANDE

Ahmad Beirakdar yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen, med beviljande av prövningstillstånd och ändring av kammarrättens dom, avslår ansökan om vård enligt LVU.

SKÄL FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

Mot bakgrund av nedan föreligger synnerliga skäl för prövning och är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt då vägledande avgörande rörande nedanstående frågeställningar saknas och det är med utgångspunkt i underinstansernas behandling av anförda frågeställningar väsentligt att Högsta förvaltningsdomstolen tydliggör utifrån vilka utgångspunkter och avvägningar prövningen ska vidtas.

Vägledande avgörande rörande nedanstående frågeställningar saknas och är påkallat

Högsta Förvaltningsdomstolens avgörande är påkallat då kammarrättspraxis från Stockholm kontra Göteborg förefaller resultera i skiftande bedömningar om rättsläget och hur gemenskapsrätten ska tolkas. Medförande konsekvenser för berörd individ och dels

förorsakande osäkerhet hos underrätter, sociala myndigheter och andra berörda beträffande hur rättsläget ska tolkas.

Kammarrättspraxis från Kammarrätten i Stockholm tolkas så att domstolen konstaterat att ett frihetsberövande av person över 18 år enligt 3 § LVU för placering på 12 §-hem inte kan prövas utifrån reglering som gäller frihetsberövande av underårig och att Sverige har att tillse att frihetsberövande enligt LVU uppfyller kraven i Europakonventionen artikel 5, se domskälen i Kammarrätten i Stockholms dom den 7 juni 2019 i Mål nr 2576-19.

Kammarrättspraxis från Kammarrätten i Göteborg förefaller, jämlikt domskälen i den överklagade domen, mena att det av en nationell utredning, SOU 2015:71, framgår att det varken av Europakonventionens lydelse eller av Europadomstolens praxis går att finna stöd för antagandet att en ung person mellan 18 och 20 år som uppvisar ett socialt nedbrytande beteende inte ska kunna ges vård enligt LVU, varefter domstolen inte behandlar övriga frågeställningar och till skillnad från Kammarrätten i Stockholm fastställer beslut om vård enligt 3 § LVU oaktat om grunden är socialt nedbrytande beteende eller missbruk. Av domskälen i Kammarrätten i Stockholms dom den 7 juni 2019 i Mål nr 2576-19 framgår att Kammarrätten i Stockholm gör motsatt bedömning och menar att Europadomstolen i dom fastlagt att med underårig avses individ fram tills denne fyllt 18 år samt att det av Europadomstolens vägledning Guide on article 5 of the European Convention on Human Rights - Right to Liberty and Security s. 22 framgår hur begreppet ska tolkas.

Frågeställningar

Är ett frihetsberövande av person över 18 år enligt 3 § LVU med placering enligt 12 § LVU grundat på enkom socialt nedbrytande beteende förenligt med Europakonventionen artikel 5 och särskilt Europakonventionen artikel 5 punkt d) ?

Kan Europakonventionen artikel 5 varmed uttryckligen anges att ingen må berövas sin frihet utom i de fall som regleras i artikeln punkterna a-f, tolkas på annat sätt än att varje frihetsberövande som inte upptas i artikelns punkt a-f utgör ett frihetsberövande i strid med Europakonventionen?

Hur ska begreppen underårig, skyddsuppfostran och frihetsberövande i Europakonventionen artikel 5 punkt d) tolkas utifrån förenlighet med Europadomstolen och gemenskapsrätten?

Ska lagstiftarens införande av en möjlighet att i vissa fall bereda även den som fyllt 18 men inte 20 år vård enligt LVU tolkas så att detta ska anses innebära att en person som är över 18 år ändå är att betraktas som underårig?

Eller kan utrymmet att bereda icke underårig person vård enligt LVU inte anses förespråka fattandet av beslut i strid med Europakonventionen, utan enkom möjliggörandet av beslut

enligt Europakonventionen artikel 5 punkten e) om legalt frihetsberövande av person, oaktat ålder, som är hemfallen missbruk?

Kan faktumet att en person är misstänkt för brott i sig anses medföra att individen har ett konstaterat socialt nedbrytande beteende medförande en påtaglig risk för dennes hälsa och utveckling, detta oaktat oskuldsp principen varmed alla ska betraktas som oskyldiga i avsaknad av lagkraftvunnen dom om motsatsen?

Vilken utredning har nämnden att förevisa till stöd för att visst vårdbehov medför att vården inte kan tillses genom placering på HVB-hem samt insatser enligt SOL? Kan behovet att utreda vilket vårdbehov en individ har i sig anses utgöra skäl för att vården inte kan bedrivas i annan form än institution enligt 12§ LVU?

GRUNDER OCH OMSTÄNDIGHETER

Ahmad Beirakdar har inte något LVU-grundande socialt nedbrytande beteende medförande behov av institutionsvård enligt 12 § LVU. Av utredningen framgår att Ahmad vidgår visst behov av stöd och att han såväl ansökt om som över tid vidhållit lämnat samtycke till insatser innefattande bl.a. placering på HVB-hem och insatser enligt SOL.

Under alla omständigheter har Ahmad Beirakdar gjort gällande att vård med stöd av 3 § LVU grundat på socialt nedbrytande beteende med placering på en institution enligt 12 § LVU strider mot artikel 5 Europakonventionen eftersom han är över 18 år och det inte ens påstås förekomst av missbruk.

Socialt nedbrytande beteende

Av Kammarrättens dom framgår att domstolen grundar bedömningen att Ahmed har ett socialt nedbrytande beteende på att Ahmed vid polisutredningens inledande fas delgetts misstanke, av lägsta graden, för medhjälp till mordförsök. Av utredningen framgår att

[REDACTED]

Socialnämnden har under förhandlingen i Kammarrätten [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Ahmad ska, [REDACTED]
[REDACTED] inte lastas för annans agerande då han inte kan
åtnjutas någon skuld därför. Ahmad ska inte lastas för att polisutredningen inte är färdigställd.
[REDACTED]
[REDACTED] Vidare bör person som delgetts misstanke av
lägsta graden i avsaknad av lagakraftvunnen dom jämlikt oskuldsp principen betraktas som
oskyldig.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Det stämmer att Ahmed sedan tidigare är dömd för rån och att påföljden ändrats till en
skyddstillsyn men det ska särskilt noteras att detta inte medfört att socialen ansett att det
förelåg grund för vård enligt LVU. Ahmad har för länge sedan tagit avstånd och sagt upp
kontakten med det umgänget han hade vid tidpunkten för rånet, vilket även stöds av
uppgifterna på sida 14 stycke 5 i socialnämndens utredning. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Socialnämnden har under kammarrättsförhandlingen angett att vård på ett s.k. 12§-hem är
nödvändigt för att kunna utreda vilket vårdbehov Ahmad har. Det görs gällande att
socialnämnden inte kunnat tydliggöra varför sådan utredning inte kan bedrivas på HVB-hem
samt att socialnämnden inte kunnat konkretisera vad Ahmad har för vårdbehov och varför
behovet inte kan tillses genom placering i HVB-hem åtföljt av insatser.

Det stämmer att Ahmad avvikit från LVU-placeringen på s.k. 12 §-hem men i sammanhanget
bör beaktas att han [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

I sammanhanget bör beaktas att Ahmed bevisligen har förmåga att lämna ett tillförlitligt
samtal över tid då han [REDACTED]
[REDACTED] Under förhandlingen i Kammarrätten har Ahmed
tydliggjort att han är beredd att inställa sig och samtycker till alla insatser såsom

socialnämnden anser behövliga exkluderat placering på ett s.k. 12§-hem utifrån att hans påbörjade placering på sådant hem medförde en miljö och ett umgänge med andra intagna som inverkar negativt på hans hälsa och utveckling.

Artikel 5 Europakonventionen

Enligt LVU får en person som fyllt 18 men inte 20 år i vissa fall beredas vård med stöd av 1 § 3 LVU. Frågan är dock om sådan vård grundat på annat enkom socialt nedbrytande beteende är förenlig med Europakonventionen. Enligt artikel 5 Europakonventionen har var och en rätt till frihet och personlig säkerhet. Av artikeln följer att ingen får berövas friheten utom i de fall som särskilt anges i artikeln.

Medlemsstats frihetsberövande av medborgare strider således inte mot Europakonventionen om förutsättningarna i artikeln är uppfyllda. Ett frihetsberövande som inte uppfyller något av de i artikeln angivna undantagen för när frihetsberövande får ske strider mot Europakonventionen artikel 5.

Av Kamrarrättens dom framgår att Ahmed, som är över 18 år, ska vårdas enligt 3 LVU på grund av socialt nedbrytande beteende och att han ska vårdas på ett särskilt ungdomshem enligt 12 § LVU. Av 15 § LVU följer att den enskildes rörelsefrihet begränsas vid en placering på ett särskilt ungdomshem. Enligt kamrarrättspraxis innebär placeringsformen en sådan begränsning av Ahmads frihet att den faller inom konventionens förbud mot frihetsberövande, se bl.a. Kamrarrätten i Stockholms dom den 7 juni 2019 i Mål nr 2576-19.

Enligt Europakonventionen artikel 5 punkt d) får underårig berövas friheten om denne ska genomgå en så kallad skyddsuppfostran, dvs. vård grundat på socialt nedbrytande beteende.

Europadomstolen äger företräde att tolka gemenskapsrätten och har i dom den 12 oktober 2000 (ansökan 33670/96) i målet Koniarska mot Förenade kungariket tydliggjort att en individ är att betrakta som underårig fram tills denne fyllt 18 år. Av Europadomstolens vägledning avseende tillämpningen av artikel 5.1 d Europakonventionen framgår att begreppet underårig omfattar personer under 18 år (Guide on article 5 of the European Convention on Human Rights - Right to Liberty and Security s. 22). För det fallet att svensk domstol menar att gemenskapsrätten ska ges annan tolkning än den av Europadomstolen fastställda bör förhandsbesked inhämtas.

Enligt inhemsk nationell rätt, bl.a. föräldrabalken, är Ahmad vuxen. Jag kan inte finna något legalt stöd för att person som fyllt 18 år och därmed är vuxen och myndig tvärt om ska anses vara underårig och ett barn.

Att lagstiftaren vid införandet av lagen om vård av unga skapa en möjlighet att i vissa fall bereda vård även till den som fyllt 18 men inte 20 år kan inte anses innebära att en person som är över 18 år kan betraktas som underårig, än mindre att ett frihetsberövande som inte

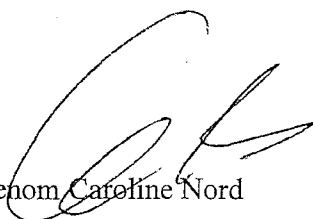
uppfyller kraven i Europakonventionen artikel 5 är förenligt med Europakonventionen, jfr SOU 2015:71 s. 334 ff.

Det förefaller mig givet att lagstiftaren vid införandet av möjligheten att bereda vård även till den som fyllt 18 men inte 20 år åsyftat de fall där frihetsberövande av underårig är förenligt med svenskt konventionsåtagande, nämligen ärenden där det föreligger behov av vård grundat på missbruk varmed Europakonventionen artikel 5 punkt e) inte begränsar tillämpningen till enkom underåriga.

Högsta förvaltningsdomstolen bör avslå socialnämndens ansökan om vård enligt LVU och upphäva vården enligt LVU då kammarrättens dom om att Ahmed ska beredas vård på institution enligt 12 § LUV grundat på socialt nedbrytande beteende strider mot Europakonventionen artikel 5.

Malmö den 16 mars 2020

Nathalie Medina


genom Caroline Nord